

בש"פ 7345/17 - נוי חדד נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 7345/17

לפני: כבוד השופט ע' פוגלמן

העוררת: נוי חדד

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו
(כב' השופט א' הימן) במ"ת 58487-06-17 מיום
24.8.2017

תאריך הישיבה: י' בחשון התשע"ח (30.10.2017)

בשם העוררת: עו"ד רצון דרחי

בשם המשיבה: עו"ד קרן רוט; עו"ד טליה קלמרו

החלטה

לפני ערר לפי סעיף 53 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים) על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופט א' הימן) מיום 24.8.2017 שהורה על מעצר העוררת עד לתום ההליכים המשפטיים נגדה.

1. נגד העוררת - ונאשמים נוספים - הוגש ביום 26.6.2017 כתב אישום הכולל 5 אישומים. כתב האישום מייחס לעוררת ולנאשמים הנוספים עבירות של סרסרות למעשי זנות, הבאת אדם לידי עיסוק בזנות, החזקת מקום לשם זנות, פרסום שירותי זנות, עבירות לפי חוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 ועבירות מס. כמו כן יוחסו לעוררת עבירות של שיבוש מהלכי משפט, הטרדת עד, הדחה בעדות והשמדת ראיה. בתמצית, מכתב האישום עולה כי בשנת 2011 רכשה העוררת נכס בתל אביב, שבו הפעילה - ביחד עם נאשמת נוספת - בתקופה שבין השנים 2013-2016 "בית עסק" שבו סופקו שירותי מין בתשלום. עוד נטען כי בשנת 2012 רכש אחד הנאשמים בכתב האישום נכס נוסף בתל אביב, שגם בו הפעילה העוררת - ביחד עם שותפים נוספים - "בית עסק" שבו סופקו שירותי מין בתשלום. כמפורט בכתב האישום, בתקופה הרלוונטית ובמהלך ביצוע העבירות הפיקה העוררת - ונאשמת נוספת - הכנסה בסכום שנע בין 35 מיליון ש"ח לבין 109 מיליון ש"ח כתוצאה מהפעלת "בתי העסק" למתן שירותי מין. נטען כי העוררת - ואחרים - עשו פעולות ברכוש האסור, כדי להסתיר את מקורו; וכמו כן נמנעו מלדווח עליו לרשויות המס.

2. ביום 12.6.2017 נעצרה העוררת. עם הגשת כתב האישום ביקשה המשיבה להאריך את מעצרה עד לתום ההליכים. ביום 11.7.2017 הורה בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופט א' הימן) על קבלת תסקיר שירות מבחן בעניינה של העוררת. בתסקיר צוין כי העוררת - כבת 40 - נשואה ואם לשני ילדים, והיא סובלת ממחלה גנטית הפוגעת בשלד. שירות המבחן עמד על כך כי לעוררת עבר פלילי שכולל שלוש הרשעות בעבירות סמים ורכוש, בגין אף ריצתה עונש מאסר בעבודות שירות, והייתה נתונה בצו מבחן לפיקוח שירות המבחן בשנת 2005. משיחה שקיים עם העוררת התרשם שירות המבחן בקושי של האחרונה להתייחס באופן ענייני למיוחס לה. הוטעם כי העוררת שללה באופן גורף כל קשר לעבירות המיוחסות לה; וכי היא הייתה "מרוכזת בעצמה ובצרכיה, בכלל זה בהיבט הכלכלי ובעשיית רווח". אשר לסיכון הנשקף מהעוררת שירות המבחן עמד על עברה המשפחתי הלא פשוט, ועל כך שלאורך השנים ניהלה אורח חיים "בלתי יציב". התרשמות שירות המבחן הייתה כי העוררת "מחזיקה בעמדות בעייתיות בכל הקשור לציות לחוק"; וכי המיוחס לה מלמד לכאורה על "מעורבות שולית ממושכת ולאורך שנים, בניהול בתי זונות וסרסרות, כאמצעי להשגת רווח". בשקלול הנתונים ציין שירות המבחן כי קיים ספק אם ניתן יהיה להפחית את הסיכון הנשקף מהעוררת במסגרת שחרורה ממעצר בתנאים מגבילים. עם זאת, שירות המבחן ביקש ארכה להגשת המלצתו כדי לבחון את החלופה שהוצעה על ידי העוררת. ארכה כאמור ניתנה, וביום 26.7.2017 הגיש שירות המבחן תסקיר נוסף לעניין בחינת חלופת המעצר שהוצעה על ידי העוררת. אשר למפקחים המוצעים על ידה התרשמות שירות המבחן הייתה כי אלה "אינם מעורבים בחייה [של העוררת - ע' פ'] וכי על אף רצונם לסייע לה בכל שיידרש, אינם ערים לחומרת המיוחס לה ויתקשו לזהות הסיכונים בהתנהגותה והפחתתם". בנתון לכך נמנע שירות המבחן מלבוא בהמלצה על שחרורה של העוררת ממעצר.

3. בהמשך לכך, בדיון שהתקיים ביום 30.7.2017 (כב' השופט מ' לוי) הסכים בא כוחה של העוררת לקיומן של ראיות לכאורה ושל עילת מעצר בעניינה. בית המשפט נעתר לבקשת העוררת והורה לשירות המבחן לבחון חלופה נוספת שהוצעה על ידה. בתסקיר המשלים שהוגש מטעם שירות המבחן התרשם זה כי המפקחים החדשים שהוצעו על ידי העוררת הם "אנשים רציניים ואחראיים המודעים לצורך בפיקוח הדוק על [העוררת - ע' פ']". עם זאת, שירות המבחן עמד על כך שהתאמת המפקחים נבחנת למול הערכת הסיכון הנשקף מהעוררת. שירות המבחן חזר על עמדתו שלפיה העוררת "מחזיקה בעמדות בעייתיות בכל הקשור לציות לחוק" וממוקדת בעצמה ובצרכיה. הוטעם כי לעוררת דפוסי התנהגות בעייתיים מתחום המרמה ושיבוש מהלכי משפט, וכי "היא עצמה לא ראתה במפקחים המוצעים כמי שיוכלו לסייע לה טרם מעצרה ולא שיתפה בהתנהגותה הבעייתית ומצוקותיה". לכך הוסיף שירות המבחן כי מהתנהגות העוררת ניתן להתרשם מהסתרה מכוונת של התנהגותה. על יסוד כל האמור הערכת שירות המבחן הייתה כי בעיתוי הנוכחי המפקחים המוצעים על ידי העוררת יתקשו לצפות התנהלות בעייתית חוזרה מצידה, וכי גם העוררת תתקשה לשתף במצוקותיה ולהסתייע במפקחים באופן שיפחית את הסיכון הנשקף ממנה. משכך, גם בתסקיר המשלים נמנע

שירות המבחן מלבוא בהמלצה על שחרור העוררת לחלופת מעצר.

4. ביום 24.8.2017 הורה בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופט א' הימן) - כאמור מעלה - על מעצר העוררת עד לתום ההליכים. במוקד החלטת בית המשפט עמדו התסקירים של שירות המבחן, שכאמור, נמנע מלבוא בהמלצה על שחרורה של העוררת ממעצר. בית המשפט ציין את חומרת המעשים המיוחסים לעוררת שעניינם בניהול "בתי עסק" למתן שירותי מין, ואת העבירות הכלכליות המיוחסות לה בצדם של מעשים אלה. לכך הוסף, כי משקל רב יש ליתן למעשי שיבוש הליכי המשפט המיוחסים לעוררת. בית המשפט הדגיש כי באישום החמישי בכתב האישום נטען כי העוררת נקטה פעולות ומעשים "נכלוליים, מניפולטיביים ומרמתיים כדי לסכל עדויות עדים במשפט שהתנהל נגדה". הוטעם, כי לבד מהחומרה הגלומה במעשים אלה, יש בהם כדי לבסס עילת מעצר משמעותית נוספת נגד העוררת; וכי בנסיבות אלו, שבהן קיים חשש ממשי ומשמעותי לשיבוש הליכי משפט על ידי העוררת, המענה לחשש זה חייב להימצא במעצר עד לתום ההליכים. על יסוד אלה, והאמור בתסקירים השליליים של שירות המבחן - על המשקל שיש ליתן להם בהחלטה בכגון דא, קבע בית המשפט כי המסוכנות הנשקפת מהעוררת היא ברף גבוה ביותר, שדרושה חלופת מעצר רצינית והרמטית כדי לאיינה. ואולם, נקבע, כי חלופה כאמור לא נמצאה. משכך הורה בית המשפט על מעצרה של העוררת עד לתום ההליכים.

5. מכאן הערר שלפניי. לדברי העוררת שגה בית המשפט המחוזי כשקבע כי אין בחלופה שהוצעה על ידה כדי לאיין את המסוכנות הנשקפת ממנה. הוטעם, כי שירות המבחן מצא את המפקחים שהוצעו על ידה כראויים. לטענת העוררת, המפקחים המוצעים על ידה מודעים למשימה המוטלת עליהם - ככל שתשחרר היא ממעצר - למנוע ממנה ליצור קשר עם עדים או מעורבים אחרים בהליכים המתנהלים נגדה. העוררת מוסיפה כי בעת הנוכחית הופחת החשש כי תשבש הליכים. כך שכן בשונה מהמצב שהיה עובר למעצרה, כיום שמה כמו גם העבירות המיוחסות לה, ידועים לכל ומפורסמים ברבים. עוד נטען כי דווקא במעצר קיים חשש גבוה יותר כי תשבש הליכים למול חלופה בפיקוח הדוק לאורך כל שעות היום; וכי יש ליתן משקל להיותה אם לשני קטינים, לנסיבות חייה הקשות, למחלה שממנה היא סובלת (שעליה הרחיב בא כוחה המלומד בטיעונו על פה) ולהימשכות ההליכים הפליליים בעניינה. העוררת הדגישה כי אין מקום ליתן משקל לקביעה בתסקירים שנערכו לה, שלפיה היא לא נטלה אחריות למיחוס לה, וזאת בשים לב לחזקת החפות שעומדת לה.

המשיבה סומכת ידיה על החלטת בית משפט קמא. לדבריה המסוכנות הנשקפת מן העוררת היא גבוהה בשים לב לעבירות המיוחסות לה. המשיבה הדגישה את המיחוס לעוררת באישום החמישי בכתב האישום, שעניינו בעבירות של שיבוש מהלכי משפט. בנתון לכך, הוטעם כי לא ניתן ליתן בעוררת אמון. כך שכן, מעשי השיבוש המיוחסים לה נעשו - לדברי המשיבה - בעיקר באמצעות טלפון נייד, ומשכך קיים חשש כי אם תשחרר ממעצר, העוררת עלולה להמשיך במעשי השיבוש ממקום החלופה.

6. לאחר שעייתי בערר ובנספחיו, ושמעתי את טענות הצדדים בדיון לפניי, באתי למסקנה כי דינו להידחות. נקודת המוצא לדיון לפניי היא הסכמת בא כוח העוררת לקיומן של ראיות לכאורה בעניינה, ולקיומה של עילת מעצר. כידוע, מקום שבו נקבע כי נאשם קיימת תשתית ראייתית לכאורית להרשעתו במיחוס לו בכתב האישום, וכשקיימת עילה למעצרו, על בית המשפט לבחון אם ניתן להגשים את תכלית המעצר באמצעות חלופה שתאיין את המסוכנות הנשקפת מהנאשם, ושתפחית את הפגיעה בחירותו (סעיף 21(ב) לחוק המעצרים; בש"פ 7340/17 דפס נ' מדינת ישראל, פסקה 6 (27.9.2017)). לא מצאתי להתערב בקביעת בית המשפט קמא שלפיה בעניינה של העוררת אין בחלופה שהוצעה כדי לאיין את המסוכנות הנשקפת ממנה, ובנתון לכך, כי יש להורות על מעצרה עד לתום ההליכים.

לתוצאה האמורה הגעתי בעיקר לנוכח עבירות שיבוש מהלכי המשפט המיוחסות לעוררת. עיון באישום החמישי המיוחס לעוררת בכתב האישום מעלה כי במסגרת הליך פלילי אחר המתנהל נגדה היא ביצעה לכאורה שורה של מעשי שיבוש ובכלל זה יצרה קשר טלפוני עם עדת תביעה והדריכה אותה למסור גרסה כוזבת; ניסתה להניא עדות מלהעיד; הנחתה את אחת הנאשמות הנוספות להשמיד ראיות; ואף ניסתה להשמיד בעצמה ראיות. בכל אלה יש כדי להעיד - בצד המסוכנות הנשקפת מהעוררת - על החשש שמא תשוב לבצע עבירות שיבוש ועל כך שלא ניתן ליתן בה אמון. מקובלת עלי בהקשר זה עמדת המשיבה, שלפיה העובדה שמעשי שיבוש רבים בוצעו לכאורה על ידי העוררת באמצעות הטלפון הסלולרי שברשותה נושאת עמה משקל בעניין בחינת האפשרות לשחרורה לחלופת מעצר כעת. לכך יש להוסיף את האמור בתסקירי שירות המבחן, שנמנעו - כאמור - מלבוא בהמלצה על שחרור העוררת לחלופה, בשים לב לסיכון הנשקף ממנה, ובכלל זה גם למעשי השיבוש כאמור. כידוע, אין בית משפט זה מחויב באימוץ המלצות שירות המבחן, אלא שסטייה מהמלצה שלילית של שירות המבחן תעשה במקרים חריגים, ובהתקיים טעמים כבדי משקל (בש"פ 660/15 מדינת ישראל נ' פלוני, פסקה 8 (28.1.2015)). אלה לא נמצאו בעניינה של העוררת. בית המשפט המחוזי עמד בהחלטתו על כך שהמלצת שירות המבחן לא הסתמכה רק על התייחסות העוררת למעשים המיוחסים לה ועל היעדר לקיחת אחריות מצידה, כי אם על מערכת נתונים ושיקולים נוספים; ומצא אף הוא כי אין מקום ליתן בעוררת אמון, שהוא הבסיס להחלטה בדבר שחרור לחלופה. בהינתן העובדה שבעבר שוחררה העוררת ממעצר ללא תנאים מגבילים ולאחר שחרורה הוסיפה וביצעה את מעשי השיבוש המיוחסים לה, לא ראיתי להתערב בקביעה זו (השוו בש"פ 1272/16 מדינת ישראל נ' בן ארי, פסקה 12 (18.2.2016)). אוסיף ואציין כי נחה דעתי כי קיימת אבחנה עניינית בין העוררת לבין נאשמים אחרים ששחררו לחלופת מעצר. כך שכן לנאשמים אלה (נאשמים 2-3 בכתב האישום) לא מיוחסת מסכת עבירות השיבוש המיוחסת לעוררת לפני; ונוכח נסיבותיהם האישיות של נאשמים אלה, שהם בני זוג ולהם ילדים קטינים.

טרם חתימה אוסיף כי לא נעלם מעיני מצב בריאותה של העוררת. מהתשתית שהונחה לפניי וממכתב שירות בתי הסוהר מיום 24.10.2017, נראה כי היא נתונה במעקב ובפיקוח רפואי (למותר לציין כי אין באמור משום נקיטת עמדה בכל שאמור בסעד שהתבקש בעתירה שהוגשה בהקשר זה בעת"א 46133-10-17 בבית המשפט לעניינים מינהליים מרכז-לוד). ככל שיחול שינוי במצב הרפואי של העוררת, ויהיה בידה להציג תיעוד רפואי מתאים באשר לשינוי זה, תהא היא רשאית להגיש בקשה לעיון חוזר לבית המשפט המחוזי, שיבחן את הדברים ויחליט כחכמתו.

סוף דבר: הערר נדחה אפוא.

ניתנה היום, י' בחשון התשע"ח (30.10.2017).

שׁוֹפֵט